

Ostrowiec Świętokrzyski, 11 czerwca 2024 r.

Or.0003.27.2024

**Pan
Artur Głąb
Radny Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego**

W odpowiedzi na interpelację w sprawie **odbioru i gospodarowania odpadami komunalnymi w Ostrowcu Świętokrzyskim** – informuję, że zadania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w zakresie ich odbioru i zagospodarowania można podzielić na dwa podstawowe obszary: odbiór bezpośrednio z nieruchomości i zagospodarowanie odpadów komunalnych wytworzonych na terenie nieruchomości zamieszkałych oraz prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (dalej PSZOK). Możliwość realizowania tych zadań przez gminne podmioty (zakłady budżetowe, spółki komunalne) jest przedmiotem analizy już od kilku lat, czego efektem było podjęcie decyzji o budowie gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Punkt ten zostanie oddany do użytkowania w IV kwartale bieżącego roku, a mieszkańcy odpady będą mogli dostarczać tam od początku 2025 roku. Zadanie to gmina będzie realizować samodzielnie poprzez Zakład Usług Miejskich – samorządowy zakład budżetowy i ten zakres zostanie wyłączony z nowego postępowania przetargowego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Realizacja zadania związanego z odbiorem odpadów bezpośrednio z nieruchomości i ich zagospodarowaniem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa może być realizowana przez gminną jednostkę, jednakże posiadanie przez gminę własnej spółki komunalnej, która miałaby świadczyć usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, nie oznacza jeszcze możliwości powierzenia jej tego zadania w trybie bezprzetargowym. Pomijając w tym miejscu problematykę Prawa zamówień publicznych i konieczność spełnienia odpowiednich warunków do udzielenia zamówienia z wolnej ręki (potocznie nazywanego zamówieniem in-house) – o czym stanowi przepis art. 214 Prawa zamówień publicznych – istotną rolę w tym zakresie odgrywają również przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdzie art. 6d stanowi, iż prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. W tym miejscu warto jeszcze podkreślić, że spółka komunalna jest jedyną formą, za której pośrednictwem gmina może „samodzielnie” zajmować się odbiorem odpadów komunalnych bezpośrednio z nieruchomości (nie dotyczy to prowadzenia PSZOK).

Takie formy prawne jak samorządowy zakład budżetowy czy samorządowa jednostka budżetowa, są wykluczone z uwagi na konieczność zastosowania przy zlecaniu tego zadania przepisów Prawa zamówień publicznych, dlatego realizacja tego zadania „samodzielnie” przez gminę wiązać się musi z powołaniem nowej spółki lub rozszerzeniem działalności istniejącej już spółki komunalnej. W przypadku rozszerzenia działalności istniejącej już spółki komunalnej sytuacją problemową

może być tzw. subsydiowanie skrośne, czyli sytuacja, w której koszty jednego rodzaju działalności pokrywają się z kosztami pochodzącymi z innego rodzaju działalności – co okazuje się wielce problematyczne np. przy zatwierdzeniu przez Wody Polskie nowych taryf, w przypadku gdy rozszerzenie działalności dotyczyłoby Miejskich Wodociągów i Kanalizacji. W sytuacji, gdy odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych miałyby realizować spółka komunalna, właściwszym rozwiązaniem wydaje się utworzenie **nowej spółki** komunalnej, jednakże zanim spółka komunalna (czy to nowa, czy też już istniejąca, której działalność zostałaaby rozszerzona) rozpocznie świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, musi spełnić szereg wymogów prawnych. Najistotniejszym z nich jest uzyskanie wpisu do rejestru działalności regulowanej. Jak stanowi bowiem przepis art. 9b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Wpis do rejestru następuje na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy, który we wniosku tym oświadcza – pod groźbą odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia – że spełnia warunki wymagane do wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Warunki te są określone nie tylko w samej ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ale przede wszystkim w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Wymaganiami tymi są przede wszystkim: posiadanie wyposażenia umożliwiającego odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i odpowiedniej bazy magazynowo-transportowej. Baza magazynowo-transportowa musi być wyposażona w cyt. „miejsca do magazynowania selektywnie zebranych odpadów z grupy odpadów komunalnych”. Istnieje co prawda możliwość bezpośrednio po odbiorze odpadów ich transport do miejsca zagospodarowania, jednakże takie działanie jest nieuzasadnione ekonomicznie i zasadnym jest uprzednie magazynowanie odpadów do odpowiednich ilości transportowych, co w sposób istotny wpływa na koszty odbioru i zagospodarowania odpadów. Z kolei magazynowanie odpadów wiąże się z koniecznością uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów, gdyż art. 25 ust. 3 ustawy o odpadach wyraźnie stanowi, że magazynowanie odpadów jest prowadzone wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów. Każda z tych czynności z zakresu gospodarowania odpadami, co do zasady, wymaga uzyskania stosownego zezwolenia. Tym samym, aby posiadać formalnie uprawnienie do magazynowania odpadów, niezbędne jest posiadanie zezwolenia na zbieranie odpadów. Konieczność uzyskania stosownego zezwolenia do magazynowania odpadów nie jest jednak jedynym wymogiem, jaki trzeba spełnić przed rozpoczęciem działalności polegającej na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W toku całych przygotowań może bowiem okazać się, że niezbędne jest również przygotowanie nieruchomości do funkcjonowania na niej miejsc do magazynowania odpadów komunalnych (w tym zakresie wymagane może być uzyskanie warunków zabudowy oraz pozwolenia na budowę), a w niektórych przypadkach również konieczne może się okazać uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Utworzenie własnej spółki komunalnej, której zadaniem byłoby odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych wiązać się będzie z koniecznością poniesienia znacznych wydatków finansowych związanych z zakupem niezbędnych pojazdów (co najmniej 10 pojazdów różnego typu - aktualnie usługę odbioru

odpadów na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przedsiębiorca realizuje przy użyciu 21 pojazdów), gdzie koszt zakupu pojazdu ciężarowego z funkcją kompaktującą (tzw. „śmieciarki”) to wydatek blisko miliona złotych (w zależności od rodzaju zabudowy) oraz utworzeniem bazy transportowo-magazynowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa. Mając na względzie powyższe aktualnie nie jest możliwe realizowanie od 1 stycznia 2025 roku odbioru odpadów komunalnych bezpośrednio z nieruchomości samodzielnie przez spółkę komunalną ze względu na przeciwwskazania ekonomiczne i formalne. Jednakże podkreślić należy, iż Gmina Ostrowiec Świętokrzyski podejmuje działania, które w przyszłości mogą umożliwić „samodzielne” realizowanie zadania związanego z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, przy jednoczesnym zoptymalizowaniu i zminimalizowaniu kosztów z tym związanych. Przykładem tych działań poza wspomnianą powyżej budową PSZOK, która w dużej mierze realizowana jest w oparciu o dotacje ze środków zewnętrznych, jest również zapis Rozdziału IX pkt. 4 pkt. 20 Opisu przedmiotu zamówienia stanowiący integralną część umowy UM/895-W/UB/248/WIK/48/2021, której przedmiotem jest realizacja zadania pn. „Gospodarowanie odpadami komunalnymi w Ostrowcu Świętokrzyskim w okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2024 roku. Odbiór i zagospodarowanie odpadów wytworzonych na nieruchomościach, na których zamieszkują mieszkańcy. Organizacja i prowadzenie PSZOK”, a który stanowi, iż po zakończeniu realizacji umowy Wykonawca przekaze nieodpłatnie na rzecz Gminy Ostrowiec Świętokrzyski pojemniki do selektywnego zbierania odpadów w które wyposażył miejsca gromadzenia odpadów w zabudowie wielorodzinnej, tym samym Gmina zapewniła sobie, bez ponoszenia dodatkowych kosztów wyposażenie miejsc gromadzenia odpadów w niezbędne pojemniki do selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Z up. Prezydenta Miasta
Anna Niedbała
Sekretarz Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego